

Rita Urnėžiūtė

Ko (ne)nori iš kalbininkų internautai

Ryškus mūsų kalbinio gyvenimo reiškinys – XX a. 7-o dešimtmečio lituanistinis sąjūdis. Kad ir kokių buvo, yra ar bus to reiškinio interpretacijų, tai nenuneigiamas faktas, kurio nepaminėjus XX a. antros pusės bendrinės kalbos istorija, kalbos politikos istorija, kalbinio švietimo istorija yra neišsami. Vienas iš aktyviausių šio sąjūdžio kūrėjų ir dalyvių Aldonas Pupkis yra jį apibūdinęs taip: „Tuo metu buvo tiesiog prestižas kalbėti kalbos klausimais, gal net tam tikra mada, tad patys įstaigų darbuotojai ir jų vadovai rasdavo būdų ir progų mažiau ar daugiau laiko savo valdose matyti kalbininkų, klausytis jų patarimų ir pamokymų. Šis visuotinis reiškinys taip pat gražiai apibūdina tuometinės Kalbos sekcijos veiklą ir rodo, kad tai buvo ne vien kalbininkų pastangos saugoti kalbos normas ir jas skleisti visuomenėje, bet ir pačios visuomenės nuoširdus dėmesys savo kalbai ir jos kultūrai. Antra vertus, visuomenės domėjimasis skatino ir kalbininkus daugiau atsidėti kalbos praktikos darbui bei kalbotyros dalykų sklaidai ir atidėjus į šalį kitus reikalus nedvejojant eiti kalbėtis su visuomene“ (Pupkis 2016: 77–78). Šioje citatoje atsispindi dvi to vyksmo pusės: vienų domėjimasis, kitų pastangos tą domėjimąsi patenkinti, vienų – dėmesys kalbos klausimams, kitų – atsidėjimas ir kitokių reikalų atidėjimas. Abipusės sąveikos bendras rezultatas – prestižas kalbėti ir kalbėtis kalbos klausimais.

7-o dešimtmečio kalbinio gyvenimo patirtis yra svarbi tiems, kurių darbas šiandien yra susijęs su kalba, kalbos politika ir kalbiniu švietimu. Jei paklaustume, ar mūsų laikais yra prestižas kalbėti kalbos klausimais, vieno atsakymo nebūtų. Atsakymas priklausytų nuo visokių to kalbėjimo aplinkybių: kas, su kuo, kur, kada, kaip ir kokių tikslų siekdamas kalbasi. Visai tikėtina, kad pokalbis apie kalbą, vienai visuomenės grupei atrodantis prasingas ir turiningas, kitos visuomenės grupės būtų nuvertintas kaip beprasmis ir niekinis.

Norint lyginti ano laikotarpio ir dabartinę kalbinio gyvenimo padėtį reikėtų išanalizuoti daug įvairiausių veiksnių. Vienas iš tokių veiksnių būtų idėjų sklaidos priemonės. 7-ame dešimtmetyje kalbininkų idėjoms skleisti, su kalbos darbu supažindinti buvo pasitelkiami spauda, radijas, televizija, tiesioginis bendravimas: paskaitos, seminarai, kalbos šventės ir pan. renginiai. Viskas šios

priemonės tebėra ir XXI a. 2-ame dešimtmetyje. Prisidėjo nauja veiksminga sklaidos priemonė – internetas. Tai teikia galimybę skleisti informaciją apie kalbą ir kalbininkų darbą naujais, greitesniais būdais – kurti svetaines, siųsti elektroniniu paštu naujienlaiškius, kurti paskyras ir skelbti komentarus socialiniuose tinkluose. Taigi galimybių informuoti visuomenę apie kalbą ir kalbininkus yra kur kas daugiau, belieka rūpintis pačia informacija, jos turiniu ir forma.

Ar visuomenę pasiekia informacija apie kalbą ir kalbininkų darbą? Kokia informacija ją pasiekia? Ar šiandien, kai kasdien gauname didžiulius informacijos srautus, informacija apie kalbą ir kalbininkus apskritai ką nors pasiekia? Ar visuomenei išvis reikia informacijos apie kalbą ir kalbininkų darbą?

Pernai rudenį LKD Šiaulių skyrius ir Šiaulių miesto savivaldybė surengė internetinę apklausą kalbos klausimais (Rinkevičienė 2018). Apžvelgdama apklausos rezultatus Aušrinė Rinkevičienė rašė, kad apklausa patvirtinusi išankstinį įspūdį: „apie valstybinės kalbos norminimo ir priežiūros sistemą, institucijas, teisės aktus, reglamentuojančius valstybinės kalbos vartojimą ir taisyklingumą, apie kalbos politikos kryptis žinoma labai mažai arba visai nežinoma.“ Autorės manymu, „matyt, dirbant svarbius, reikšmingus valstybinės kalbos statusą įteisinančius darbus, buvo skirta per mažai dėmesio jiems viešinti, nepakankamai kalbėta apie tai, kas sukurta, pritrūko noro ar gebėjimo pasidžiaugti šiuose procesuose dalyvavusių žmonių veiklos rezultatais.“

Išvada verta apmąstymų ir analizės: vadinasi, kalbininkai nemoka viešinti savo darbo, nepakankamai apie jį kalba? Kita vertus, kažin ar būtų gerai, jei šios kritiškos mintys paskatintų kokį viešinimo persistengimą. Kad ir kokia būtų sklaidos priemonė ir galimybė, svarbiausia yra ne pats viešinimo veiksmas, bet informacijos turinys ir patrauklus jo pateikimas.

Šiuolaikinė išmanioji visuomenė toli gražu nėra abejinga kalbos klausimams. Naujienų portaluose daug komentarų ir reakcijų sulaukia straipsniai, kuriuose kalbos priežiūros sistema pristatoma kaip draudimų ir suvaržymų sistema, kalbos tvarkyba – kaip kišimasis į asmeninę laisvę.

Vienos diskusijos apie kalbą, vykusios 2009 m., komentarus yra atidžiai nagrinėjusi Rita Miliūnaitė. Tada, prieš 10 metų, padarytos išvados turbūt nepasikeitė ir šiandien: „Ryškosios dvi priešingos nuomonės: 1) į kalbos raidą apskritai nereikia kištis, ji turi plėtotis savaime, o vienintelis kalbos tinkamumo kriterijus – svarbu, kad būtų galima susikalbėti; [...] 2) pripažįstama, kad kalbą reikia prižiūrėti“ (Miliūnaitė 2009).

Minėta nuomonių priešprieša niekur nedingo ir nesušvelnėjo. Skaitydami praėjusių metų pabaigos straipsnių apie kalbą komentarus matome nuomonių, kad kalbą norima saugoti, kad kalbai mokytis reikia pastangų¹:

A) *Vyksta kalbos dūlėjimas. Greitai nebeliks taisyklingai kalbančių, ypač rašančių. Bet, matyt, to ir siekiama, kad su vabalais būtume įrašyti į Raudonąją knygą...*

B) *Kalba gyva, kol ją saugo paprasti žmonės, – prisiminkim knygnešių laikus. Smetoninėj Lietuvoj kiekvieno mokyto garbės reikalas buvo kalbėti taisyklinga, švaria gimtąja kalba. Dabartiniai gi rungtyniauja, kuris labiau sužibės nemokėjimu, barbarizmų kamšyumu ir vulgarumu.*

C) *Dėl skonio nepasiginčysi. Kiekvienam savo – kam patinka chaltūra ir gyvenimas be įsipareigojimų bet kam, nes tada nereikia jokių pastangų, tada dolce vita, tik gyvenk ir žvenk! Svarbu tik naiviems nuolat kalti į galvą, jog būtent tai yra pažangu, kad „visas civilizuotas pasaulis“ aplamų „standartų“ laikosi [...].*

Vieni internautai rašo apie kalbos saugojimą, kritikuoja kalbos institucijas, kelia joms reikalavimus, vardija darbus, kurių tos institucijos turėtų nedelsdamos imtis. Nuomonės tų, kurie mano, kad kalbą reikia prižiūrėti, ko gero, galėtų pasiskirstyti pagal tam tikrą skalę: nuo „kalbą reikia prižiūrėti, bet minimaliai“ iki „kalbą reikia prižiūrėti – ir labai griežtai“.

Kiti internautai kalbos saugojimą ir kalbos institucijų egzistavimą priskiria draudimų kultūrai – tai atgyvena, su kuria reikia kovoti:

D) *Deja, galvoje ir liko sovietmetis. Drausti, drausti... Jūs lituanistė, bet net neturite ambicijos gerai rašyti. Apmaudu, kai, save vadinanti filologe, žodį RAŠTINGUMAS suprantate taip vienpusiškai, lyg tai būtų tik taisyklių ir normų mokėjimas.*

E) *O koks jums skirtumas, kaip rašo žmonės tokius bereikšmius dalykus, kaip SMS žinutės? Kalbos funkcija nėra visur sudėlioti nosines, taškus ir kablelius, jeigu tam nėra būtinybės. Kalbos funkcija yra susižinoti. Ir tas faktas, kad jums užkliūva SMS žinutės, el. laišakai ir kitokios asmeninio susižinavimo priemonės, įrodo, kiek diktatūrinė lituanistika ir jos teisių perėmėja VLKK sėkmingai daro savo darbą nuodydama žmonių protus.*

Žmonės, kuriems nepatinka *diktatūrinė lituanistika*, virtualiojoje erdvėje telkiasi ir vienijasi. Visuotinės (nepainioti su Valstybine) lietuvių kalbos komisijos feisbuko paskyroje kuriamas Valstybinės lietuvių kalbos komisijos kaip draudžiančios ar leidžiančios institucijos įvaizdis. Kalbininkai čia suvokiami kaip

¹ Citatų rašyba ir skyryba taisyta.

veikėjai, kurie nežinia kókiu pagrindu ką nors leidžia arba draudžia. *Visuotinės komisijos draudimų ar leidimų pamatas dažniausiai yra jausmaženkliai prie įrašo. Įrašai kuriami pagal VLKK svetainės naujienas ar Konsultacijų banko atsakymus, o paskyros lankytojai kviečiami balsuoti, kad įteisintų *Visuotinės komisijos* sprendimą. Kuo daugiau patiktukų, tuo daugiau šansų reiškiniai būti įteisintam.*

VLKK) OFICIALU!

Nepatikėsit, bet mums rūpi jūsų nuomonė.

Nuo spalio 1 d. iki spalio 31 d. uždrausti šie pavadinimai (žiūrėti nuotrauką). Ar sutinkate su VLKK?

SVARBU!

Jei ši nuotrauka surinks 2000 patiktukų, įkelsime tutorialą, kaip apeiti VLKK, kuriant įmonių pavadinimus. Rimtai. Užsiknisom svarstyti tuos jūsų pavadinimus.

VLKK) OFICIALU!

Skubiai reikia 1000 laikų. Surinktus laikus paaukosime žodžio „žingeidus“ įteisinimui.

A) Ta prasme, naujus žodžius atsirenkat pagal laikų skaičių? 😊 wow.

B) ar ką tik nuskambėjo pasiūlymas balsuoti dėl wow?

VLKK) Taip. Būkime modernūs.

Patiktukai prie įrašų gerina paskyros lankomumo rodiklius, bet ne visi lankytojai patiktukais švaistosi. Štai vienas paskyros lankytojas abejoja, ar gerai remtis vien patiktukais, nes kokį 1000 patiktukų galima suorganizuoti ir vienam vulgariam žodžiui (pacituotas) įteisinti. Kitas apsimeta nesupratęs naujojo skolinio *laikas* iš angl. *like* „patinka“ ir įdeda šuns laikos atvaizdo nuorodą.

VLKK) Darbo dienei į pabaigą, norime priminti, kad renkame laikus žodžio „žingeidus“ įteisinimui. Jeigu jis jums rūpi, nueikite ir uždėkite laiką. [...]

C) Laiką? Prašom. Laika.

Ne visi paskyros lankytojų siūlymai „įteisinami“. Litanistei, pakomentavusiai vieną paskyros įrašą, atkiršta: „Nevertinam nė vieno pasiūlymo, kuriame yra daugtaškių. Soriukas.“

Taip šios paskyros kūrėjai įsivaizduoja kalbos normų svarstymą ir kalbos variantų konkurenciją. Tokiais įrašais, matyt, siekiama parodyti savo nuomonę, kad kalbos reiškinių vertinimas normos požiūriu yra niekų darbas. Antra vertus, tai netiesioginis raginimas kalbininkams kalbos reiškinių vertinimą argumentuoti aiškiai ir tiksliai, moksliskai pagrįstai, bet ir populiariai, suprantamai.

Į Visuotinės komisijos paskyrą užsuka ne tik patiktukus žyminčių lankytojų. Įdomi buvo reakcija į pranešimą apie „karminę“ ligą:

VLKK) Praeitą savaitę kolegė Virgutė susirgo niežais. Visas komitetas vos įkalbėjo ją kreiptis į gydytoją. Kalbininkė buvo įsitikinusi, kad ją ištiko karma ir prakeiksmas dėl žmonių, kartojančių „kalbininkai supyks“. [...]

Oficialiai pareiškiami: MES NEPYKSTAME.

Pasidalinkite savo istorija, kada pykote ant kalbininkų.

A) Kai išgirstu frazę, kad „kalbininkai supyks“, džiaugiuosi. Tai parodo, jog žmogus sąmoningai vertina, ką kalba, žino, kaip kalbėti taisyklingai, bet dėl tam tikrų priežasčių to nedaro. Kol yra besirūpinantys, kad tik kalbininkai nesupyktų ir neprakeiktų, tol galim būti ramūs dėl kalbos 😊 [...]

B) Taip taip, iš savo studijų specialybės kalbos niuansų pamenu (su šoku) tik, kad cukrinis ir lytinis kirčiuojasi skirtingai, pastarasis – ant priešpaskutinės „i“ kairinis. Bet niekada nepykome ir niežų nelinkėjome. Nebent dėl gliuteno ir glitimo (visame pasaulyje gliutenas visom kalbom, išskyrus pas mus – tai jau glitimas).

C) Kai girdžiu politikus kalbant per tv „kas liečia ekonomiką, švietimą ir t. t.“, mane LT kalbos guru (nežinau, ar vartotinas žodis) mokino – kas liečia, tas gauna į snukį. Bet matau, kad ši taisyklė politikam negalioja.

Gal ir keista, bet paskyros lankytojai kalbininkų nenuvertino ir neatmetė net tokioje aplinkoje, kur tokio atmetimo labiausiai galėtume tikėtis.

Socialinių tinklų diskusijose netrūksta pageidavimų, kad kalbininkai, kalbos institucijos reaguotų, įsikištų. Tą rodo ir dvi ištraukos iš pastarosiomis savaitėmis kilusių diskusijų dėl reklamos akcijos „Žiemos Dylas“. Pastabos dėl reklamos stendų peraugo į svarstymus apie kultūrinį kontekstą, kitų kalbos reiškinių vertinimą²:

I. A) Fylinuosi konfjūzdas ir veryhepis, į ją lukindamas!!! Trijose Vilniaus vietose kažkam kažkas DYLA... Progresuojam, tobulėjam, augam. Augant tokiu spėriu tempu, po poros metų bus VINTERIO DYLA / DIDYSIS IŠSELINIMAS, po penkerių – VINTERIO DYLA / GREIT SELINGOFAS!

*B) Šitą*** vakar mačiau pravažiuodamas, pasigailėjau, kad nenufotografavau. Bet kažkaip niekam nekliūva, jokiems kalbosaugininkams. Įsivaizduokim, koks klyksmas kiltų, jei kur parašytų pusiau slaviškai, tarkim: Žiemos diela.*

C) Siūlote kalbotvarkos draugininkams plėšti reklamą?

B) Nereikia plėšt, tebus pavyzdys, kaip nereikia. Tik keista, kad tokiai išorinei reklamai savivaldybė neturėjo (?) priekaištų. Lietuvoje viešose erdvėse norėtusi matyti lietuviš-

² Pateikiamos citatos iš dviejų asmenų paskyrų socialiniame tinkle „Facebook“.

kus žodžius, jei jie nėra pavadinimai. Šiuo atveju dylas yra labai šūdinas pasirinkimas. Reikia visai neturėt kalbos jausmo, kad nenaudotum reikalas, sandėris ar dar ko kito. Čia kokiems hipsteriukams gal ir atrodo modernu, bet, iš esmės, tai liudija mažaraštystę, blogą parapijinį skonį, nekūrybiškumą. [...]

A) *Viskas suprantama, bet yra tam tikros proto ir padarumo ribos, kurios šį kartą akivaizdžiai peržengtos.*

C) *Reklama tada ir išsiskiria, kai peržengiamos įprastinės ribos.*

A) *Gausų anglicizmų vartojimą tarp neva modernių šiuolaikinių žmonių laikau tokiu pat bjauriu regresu, koku laikiau ir laikau gausų rusicizmų vartojimą tarp (post)sovietinio (liumpen)proletariato.*

D) *Lingua franca visada visiems visur turėjo įtaką.*

II. E) *Kas tai yra „dylas“?*

F) *Manau, kad sandėris. Bet gal ir ne. Kvailių mintys vingrios :)*

G) *Aš ir Peterburge krūpčiojau, nors rusų juk – negimtoji, galėtų būti tas pats. „Банановый кейк“, „осенний сейл“ ir kt. „Пирожное“ ir „распродажа“ kažkodėl nebetinka.*

F) *Kad šmaikščiai ką pareklamuotum savo kalba, reikia bent akimirką pagalvoti, o naujieji „dyleriai“ galvoti tingi... arba neturi kuo.*

J) *Dar yra „коффи хаяз“.*

G) *Yra ir dar kraupesnių, bet ką jau. Ten pačių rusų reikalas...*

K) *Tai tik parodo kultūrinių kompleksų gylį... [...]*

E) *Taigi. Vargu ar Inspekcija dabar privers tuos kvankas atsipeikėti. Šitiek reklaminių lentų visam Vilniui! Šitokio didumo! Tikriausiai daug kainavo.*

L) *Geram Dylui pinigai nesvarbu 😊 [...]*

Socialinis tinklas „Facebook“ – populiariausias socialinis tinklas Lietuvoje. Socialinių tinklų reikšmė ir įtaka visuomenės nuomonei plačiai pripažįstama ir nagrinėjama. Yra straipsnių, vadovėlių, kursų, kaip jais pasinaudoti verslo strategijai kurti, prekės ženklo žinomumui plėsti ir t. t. Svarbu ne tik sukurti populiarią, daug lankytojų turinčią paskyrą, bet ir nuolat skelbti įdomią medžiagą, skatinančią lankytojus reaguoti, bendrauti³.

Koks turinys labiausiai domina kalbos klausimams skirtos socialinio tinklo paskyros lankytojus, galima mėginti nustatyti nagrinėjant Lietuvių kalbos draugijos paskyrą socialiniame tinkle „Facebook“. Peržiūrėti įrašai nuo paskyros sukūrimo 2017 m. spalį, atrinkta 110 įrašų, kurie pasiekė daugiau negu 100 žmonių. Į populiariausių įrašų sąrašą neįtraukti proginiai sveikinimai, nuotraukos, kitaip tariant, dalykai, neperteikiantys reikšmingos informacijos apie kalbą ir kalbininkus.

³ Žr., pavyzdžiui, www.vipartneriai.lt/socialiniu-tinklu-naujienos/2019-m-socialiniu-tinklu-rinkodaros-vadovas/

Populiariausi įrašai

	Data	Įrašas	Pasiekta	Sureaguota
1	2018 04 27	Kvietimas dalyvauti LKD viktorinoje.	9 850	462
2	2018 05 14	LKD viktorinos rezultatų skelbimas.	4 487	501
3	2018 04 12	Bandomasis LKD viktorinos klausimas.	3 136	364
4	2018 11 13	Pranešimas apie Šiauliuose organizuojamą renginį, skirtą valstybinės kalbos statuso atkūrimo 30-mečiui.	2 823	133
5	2018 12 17	Pokalbis su Irena Smetoniene valstybinės kalbos statuso atkūrimo 30-mečio proga. Nuoroda – www.bernardinai.lt	2 788	216
6	2019 01 04	Pranešimas apie naują Aldono Pupkio knygą „Šviesuolis mokytojas Jokūbas Aržuolaitis“.	2 113	117
7	2018 08 02	Pranešimas apie Jono Kazlausko premijos įteikimą.	1 533	470
8	2018 10 25	Džiuljetos Maskuliūnienės, Reginos Kvašytės ir Kazimiero Župerkos straipsnis „Konkuruojantys žodžiai <i>pensininkai</i> ir <i>senjorai</i> “ (<i>Gimtoji kalba</i> , 2018 m., nr. 9). Nuoroda – litanistusamburis.lt	1 483	257
9	2017 12 20	Pranešimas, kad Kaune atidengtas paminklas Jonui Jablonskiui. Nuoroda – kauno.diena.lt	1 318	93
10	2018 12 17	Birutės Jonuškaitės straipsnis „Kas aš be tavęs, mano kalba ištikimoji?“ Nuoroda – pasauliolietuvis.lt	1 180	77
11	2018 08 10	Straipsnis „2018-ųjų ženklai kalboje – Naisiada, mytiūtės ir visiems žinomo taško reikalai“. Nuoroda – www.lzinios.lt	1 134	44
12	2018 10 23	Pranešimas apie LKD valdybos pirmininkės Genovaitės Kačiuškienės apsilankymą Kelmės rajono savivaldybėje.	1 056	
13	2018 11 09	Erikos Rimkutės ir Agnės Bielinskienės straipsnis „Bendratis šalutiniuose sakiniuose, prasidedančiuose jungtuku <i>kad</i> “ (<i>Gimtoji kalba</i> , 2016 m., nr. 6). Nuoroda – www.vlkk.lt	1 051	191
14	2018 05 03	Pranešimas, kad prie LKI pasodintas ąžuoliukas LKŽ rengėjams atminti.	1 005	211
15	2019 01 04	Pokalbis apie tartį LRT laidoje „Septynios Kauno dienos“. Dalyvauja kalbininkė Irena Kruopienė ir aktorė Aldona Vilutytė. Nuoroda – www.lrt.lt	975	41

LKD paskyros lankytojus labiausiai domino pranešimai apie pažintinius pragmoginius renginius (1–3 įrašai, iš dalies 11 įrašas), kalbos priežiūros reikalingumą palaikantys straipsniai (5 ir 10 įrašai), dalykiškas konkrečių kalbos klausimų nagrinėjimas (8, 13, 15 įrašai). Lankytojus patraukia teigiamos, geros žinios apie kalbą ir kalbininkus (4, 6, 7, 9, 12, 14 įrašai).

Įdomu ne tik tai, kiek žmonių įrašas pasiekia, bet ir kaip į jį reaguojama (spaudžiamas koks nors jausmaženklis, dalijamasi, komentuojama). Lentelėje paryškinti trys įrašai, į kuriuos buvo reaguota gyviausiai.

Gėros žinios apie kalbą ir dalykiška kalbos reiškinių analizė vyrauja ir populiariausių kalbinės tematikos įrašų sąrašė. Jeigu žiūrėtume ne tik į pasiektų lankytojų, bet ir į reakcijų skaičių, daugiausia dėmesio sulaukęs įrašas būtų straipsnis apie pensininkus ir senjorus.

Populiariausi įrašai, tiesiogiai susiję su kalbos vartojimu, norminimu, priežiūra

	Data	Įrašas	Pasiekta	Sureaguota
1	2018 12 17	Pokalbis su Irena Smetoniene valstybinės kalbos statuso atkūrimo 30-mečio proga. Nuoroda – www.bernardinai.lt	2 788	216
2	2018 10 25	Džiuljetos Maskuliūnienės, Reginos Kvašytės ir Kazimiero Župerkos straipsnis „Konkuruojantys žodžiai <i>pensininkai</i> ir <i>senjorai</i> “ (<i>Gimtoji kalba</i> , 2018 m., nr. 9). Nuoroda – litanistusamburis.lt	1 483	257
3	2018 12 17	Birutės Jonuškaitės straipsnis „Kas aš be tavęs, mano kalba ištikimoji?“ Nuoroda – pasauliolietuvis.lt	1 180	77
4	2018 08 10	Straipsnis „2018-ųjų ženklai kalboje – Naisiada, mytiūtės ir visiems žinomo taško reikalai“. Nuoroda – www.lzinios.lt	1 134	44
5	2018 11 09	Erikos Rimkutės ir Agnės Bielinskienės straipsnis „Bendratis šalutiniuose sakinuose, prasidedančiuose jungtuku <i>kad</i> “ (<i>Gimtoji kalba</i> , 2016 m., nr. 6). Nuoroda – www.vlkk.lt	1 051	191
6	2019 01 04	Pokalbis apie tartį LRT laidoje „Septynios Kauno dienos“. Dalyvauja kalbininkė Irena Kruopienė ir aktorė Aldona Vilutytė. Nuoroda – www.lrt.lt	975	41
7	2018 02 21	Pranešimas apie 2018-ųjų Metų žodžio ir Metų posakio rinkimų rezultatus. Nuoroda – www.lzinios.lt	931	52

	Data	Įrašas	Pasiekta	Sureaguota
8	2018 01 02	Interviu su LKD valdybos pirmininke Genovaite Kačiuškiene. Nuoroda – www.respublika.lt	822	89
9	2018 11 18	Pranešimas apie VLKK ir Seimo rengiamą konferenciją, skirtą valstybinės lietuvių kalbos statuso atkūrimo 30-mečiui. Nuoroda – www.lrs.lt	775	25
10	2018 07 16	VLKK, VKI ir Kultūros ministerijos surengtos konferencijos „Lietuvių kalbos apsauga: mitai ir tikrovė“ apžvalga (<i>Gimtoji kalba</i> , 2018 m., nr. 6). Nuoroda – litanistusamburis.lt	766	160
11	2018 08 28	Jolantos Zabarskaitės radijo paskaita „Lietuvių kalbos pokyčiai XXI amžiuje“. Nuoroda – www.lrt.lt	730	40
12	2018 03 22	Pokalbis su Vilma Leonavičiene „Dali-janti kalbos komuniką“. Nuoroda – www.lzinios.lt	649	40
13	2018 11 10	Pokalbis „Žinių radijuje“ su Aldonu Pupkiu. Nuoroda – www.ziniuradijas.lt	619	69
14	2018 09 11	Pokalbis su Vilma Leonavičiene LRT laidoje „Labas rytas, Lietuva“. Nuoroda – www.lrt.lt	617	53
15	2018 11 22	Ritos Miliūnaitės straipsnis „Bendrinės kalbos niekas neatšaukė, bet...“ Nuoroda – www.15min.lt	601	80

Per pusantrų paskyros gyvavimo metų paskelbta ir problemišku straipsnių ar pokalbių apie kalbą, kuriuose reaguojama į viešumoje pasirodžiusią netikslią arba net ir melagingą informaciją, polemizuojama su oponentais, kritikuojami kalbos politikos sprendimai. Iš tokių straipsnių į populiariausių kalbinių įrašų sąrašą pakliuvo Ritos Miliūnaitės polemishis straipsnis dėl lietuvių kalbos ir literatūros baigiamojo egzamino kalbos ir stiliaus vertinimo aprašo. Paskyros lankytojams nelabai įdomus pasirodė „Lietuvos žinių“ straipsnis „Imonių pavadinimai – verslo trukdžiai“ (228 pasiekti, 37 sureagavę), trijų autorių straipsnis portale „Delfi.lt“ „Kas pila vandenį ant kalbos mitų malūno“ (apie lėšas, skiriamas lietuvių kalbai informacinėse technologijose, 238 pasiekti, 11 sureagavusių), portale „15min.lt“ paskelbtas straipsnis „Universitetų vadovai siūlo atsisakyti reikalavimo rektoriams mokėti lietuviškai“ (239 matė, 82 sureagavo).

Lengviausia būtų manyti, kad šios temos buvo ne laiku ar ne taip pristatytos. O gal jos neatitiko jau minėtų populiarumo kriterijų – pozityvu, žaisminga, konkrečiu, praktiška?

Grįžtant prie pradžioje minėtų teiginių apie XX a. 7-o dešimtmečio kalbos sąjūdį, norisi klausti, ar šiandien kalbėtis kalbos klausimais yra prestižas ir mada. Aišku tik tiek, kad poreikis kalbėtis yra. Išmaniojoje visuomenėje dar yra norinčių žinoti apie kalbą, ir tas noras spaudžia kalbininkus aiškinti ir mokytis, o kartu patiems aiškintis ir mokytis dirbti besikeičiančiomis sąlygomis.

Literatūra

Miliūnaitė R. 2009: Interneto komentuotojų nuostatos dėl lietuvių kalbos priežiūros, *Kalbos kultūra* 82, 2009, 149–172.

Pupkis A. 2016: *Lietuvių kalbos sąjūdis 1968–1988 m.* Vilnius: Lietuvių kalbos institutas.

Rinkevičienė A. 2018: Šiauriečiai apie kalbos reikalus, *Gimtoji kalba* 12, 2018, 11–15.